

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 kwietnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 21 stycznia 2013 r. odmówił Z. M. umorzenia należności z tytułu składek

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 1999 r. stycznia 2000 r., od marca 2000 r. do czerwca 2001 r., za grudzień 2001 r. w łącznej kwocie 13.448,05 zł, w tym z tytułu: składek – 4.645,99 zł, odsetek – 8.763,00 zł, kosztów upomnienia – 39,06 zł,

b) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 1999 r. stycznia 2000 r., od marca 2000 r. do czerwca 2001 r., za grudzień 2001 r., w łącznej kwocie 3.520,28 zł, w tym z tytułu: składek – 1.197,67 zł, odsetek za zwłokę – 2.278,00 zł, kosztów upomnienia 44,61 zł;

c) na Fundusz Pracy od listopada 1999 r. stycznia 2000 r., od marca 2000 r. do czerwca 2001 r., za grudzień 2001 r. w łącznej kwocie 951,74 zł, w tym z tytułu: składek – 319,56 zł, odsetek za zwłokę – 593,00 zł, kosztów upomnienia – 39,18 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony w 21 stycznia 2013 r. złożył wniosek o umorzenie należności z tytułu składek na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność. Decyzją z dnia 21 lutego 2013 r. określono warunki umorzenia, którym była spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od uprawomocnienia się decyzji wraz z naliczonymi odsetkami. Decyzja została ubezpieczonemu doręczona w dniu 25 lutego 2013 r. od w/w decyzji ubezpieczony złożył odwołanie w dniu 26 marca 2013 r. do Sądu Okręgowego w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Postanowieniem z dnia 24 lutego 2015 r. (sygn. akt VIII U 1355/13) Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w sprawie złożonego odwołania (postanowienie prawomocne od dnia 17 marca 2015 r.).

/decyzja – k. 62 – 63 akt ZUS/

Z. M. uznał powyższą decyzję za krzywdzącą i w dniu 31 maja 2016 r. złożył odwołanie.

/odwołanie – k. 2 – 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie.

/odpowiedź na odwołanie – k. 5/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. M. prowadził działalność gospodarczą do dnia 31 grudnia 2001 r.

/bezsporne/

Postanowieniem z dnia 25 października 2007 r. Sąd Rejonowy w Brzezinach stwierdził, że spadek po S. M., ostatnio zamieszkałym w F., zmarłym w dniu 28 września 2006 r. na podstawie dziedziczenia nabyli z dobrodziejstwem inwentarza syn Z. M. w 1/2 części i wnuki G. G., M. G. po 1/4 każde z nich.

/postanowienie – k. 5 w aktach VIII U 1355/13, postanowienie – k. 4 w aktach VIII U 1355/13/

Decyzją z dnia 29 lutego 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że Z. M. jako spadkobierca jest odpowiedzialny za zadłużenie figurujące na koncie zmarłego ojca S. M..

/okoliczność bezsporna/

Wnioskiem z dnia 21 stycznia 2013 r. na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012 r., poz. 1551) Z. M. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z prośbą o umorzenie całości nieopłaconych należności składkowych na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy za okres objęty ustawą (od listopada 1999 r. stycznia 2000 r., od marca 2000 r. do czerwca 2001 r., za grudzień 2001 r.), do opłacania których zobowiązany był z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności S. M., wskazując, że została ona zlikwidowana 31 grudnia 2001 r.

/wniosek – k. 7 akt ZUS/

Decyzją z dnia 21 lutego 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. określił, iż według stanu na dzień złożenia wniosku tj. na dzień 21 stycznia 2013 r. umorzeniu podlegają należności Z. M. z tytułu składek:

d) na ubezpieczenia społeczne za okres od listopada 1999 r. stycznia 2000 r., od marca 2000 r. do czerwca 2001 r., za grudzień 2001 r. w łącznej kwocie 13.448,05 zł, w tym z tytułu: składek – 4.645,99 zł, odsetek – 8.763,00 zł, kosztów upomnienia – 39,06 zł,

e) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od listopada 1999 r. stycznia 2000 r., od marca 2000 r. do czerwca 2001 r., za grudzień 2001 r., w łącznej kwocie 3.520,28 zł, w tym z tytułu: składek – 1.197,67 zł, odsetek za zwłokę – 2.278,00 zł, kosztów upomnienia 44,61 zł;

f) na Fundusz Pracy od listopada 1999 r. stycznia 2000 r., od marca 2000 r. do czerwca 2001 r., za grudzień 2001 r. w łącznej kwocie 951,74 zł, w tym z tytułu: składek – 319,56 zł, odsetek za zwłokę – 593,00 zł, kosztów upomnienia – 39,18 zł.

Ponadto organ rentowy określił, że warunkiem umorzenia w/w należności jest spłata należności nie podlegających umorzeniu. Wskazano, że należności z tytułu składek za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku nieobjęte postępowaniem o umorzenie należy uregulować w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji wraz z odsetkami naliczonymi do dnia wpłaty łącznie.

/decyzja – k. 10 – 12 akt ZUS/

Decyzja z dnia 21 lutego 2013 r. została doręczona ubezpieczonemu Z. M. w dniu 25 lutego 2013 r.

/zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 13 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji z dnia 21 lutego 2013 r. Z. M. złożył w dniu 26 marca 2013 r.

/odwołanie – k. 2 – 3 w aktach VIII U 1355/13/

Na rozprawie w dniu 24 lutego 2015 r. pełnomocnik wnioskodawcy K. M. cofnęła odwołanie od decyzji z dnia 21 lutego 2013 r. Pełnomocnik ZUS wyraził zgodę na cofnięcie odwołania.

/protokół rozprawy – k. 54 – 55 w aktach VIII U 1355/13/

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2015 r. Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych umorzył postępowanie w sprawie.

/postanowienie w aktach – k. 56 w aktach VIII U 1355/13/

Postanowienie uprawomocniło się w dniu 17 marca 2015 r.

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawca według stanu na dzień 17 kwietnia 2016 r. nie opłacił należności niepodlegających umorzeniu.

/bezsporne/

Zaskarżoną decyzją z dnia 27 kwietnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 21 stycznia 2013 r. odmówił Z. M. umorzenia należności z tytułu składek.

/decyzja – k. 62 – 63 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, a mianowicie o powołane wyżej dokumenty znajdujące się w aktach sprawy oraz w załączonych aktach organu rentowego. Przedmiotowe dokumenty nie były kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron i pozwalają, zdaniem Sądu Okręgowego, na wydanie prawidłowego rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

W dniu 15 stycznia 2013 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. 2012 poz. 1551). Ustawa ta – zwana dalej ustawą abolicyjną - przewiduje możliwość umorzenia składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy oraz odsetek za zwłokę i pozostałych powstałych kosztów (w tym kosztów egzekucyjnych), dla wszystkich osób prowadzących pozarolniczą działalność, które w okresie od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku podlegały obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu oraz wypadkowemu, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności i nie opłaciły należnych z tego tytułu składek.

Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy abolicyjnej, na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 28 lutego 2009 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.):

1) która przed dniem 1 września 2012 r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż wymieniona w pkt 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 28 lutego 2009 roku oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

W ustępie 2 art. 1 ustawy abolicyjnej przewidziano, że w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy wymienionej w ust. 1, wniosek o umorzenie składa płatnik składek. Natomiast w ustępie 3 art. 1 ustawy abolicyjnej postanowiono, że w przypadku, gdy płatnik, o którym mowa w ust. 2, zakończył prowadzenie pozarolniczej działalności, wniosek o umorzenie składa osoba, o której mowa w ust. 1.

Zgodnie zaś z dyspozycją ust. 6 art. 1 ustawy abolicyjnej umorzenie należności, o których mowa w ust. 1, skutkuje umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także

kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z uregulowaniem art. 1 ust. 8 powołanej ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala także kwoty należności, o których mowa w ust. 1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych, za okres od dnia 1 stycznia 1999 r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego (ust. 10 ustawy abolicyjnej).

Zgodnie zaś z treścią ust. 11 przywołanej ustawy należności, które nie podlegają umorzeniu, należy uregulować - opłacić w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji o umorzeniu należności.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12 (ust. 13 ustawy abolicyjnej).

Z. M. wystąpił z wnioskiem do organu rentowego o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek w związku z podleganiem ubezpieczeniu przez S. M. jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie analizowanej ustawy abolicyjnej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoznając powyższy wniosek wydał zaś decyzję określającą warunki umorzenia, kwotę należności podlegających umorzeniu i okres, za który nieopłacone składki będą mu podlegały, od której to decyzji wnioskodawca złożył odwołanie, a następnie w toku postępowania sądowego cofnął odwołanie.

W niniejszej sprawie spór polegał na ustaleniu, czy organ rentowy decyzją kończącą postępowanie w przedmiocie złożonego wniosku prawidłowo odmówił wnioskodawcy umorzenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Odwołujący stanął na stanowisku, że nie uiścił należności z tytułu składek niepodlegających umorzeniu z uwagi na swoją trudną sytuację materialną.

Z ustalonych okoliczności faktycznych wynika, że ubezpieczony nie uregulował należności niepodlegających umorzeniu w wyznaczonym terminie, czego w toku postępowania nie zakwestionował.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 6 k.c. to na wnioskodawcy spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontradyktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach dozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie. Sąd Okręgowy uznał również, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, iż nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227

k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Tymczasem wnioskodawca nie wykazał w niniejszym postępowaniu za pomocą dostępnych środków dowodowych, że spełnił w wyznaczonym terminie warunki umorzenia określone w ustawie z dnia 9 listopada 2012 roku o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Tym samym, w ocenie Sądu brak było podstaw do zastosowania w stosunku do ubezpieczonego przepisów cytowanej powyżej ustawy abolicyjnej.

W tym stanie rzeczy odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne podlegało oddaleniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł w sentencji orzeczenia na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.

K.K.-W.